РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА" "LIBERTY" виходить три рази на тиждень вівторок, четвер і суботу, видає „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ" 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" "LIBERTY" the Ukrainian Newspaper published three times a week Tuesday, Thursday and Saturday, by Ukrainian National Association at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium. Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза · "SVOBODA" · Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 13-го серпня 1918. Ч. 96. · VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, August 13, 1918. No. 96.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ У ФРАНЦІЇ ВЖЕ ЗОРҐАНІЗОВАНА.

Дальший успіх аліянтів на схід від Амєну. — Втрати Німців оцінюють на 36.000 полонених.

Вороже становище большевиків супроти аліянтів. — Увязненє англійського представника у Москві.

Соціялістичні посли в Австрії домагають ся перетвореня Австрії у федерацію свобідних народів.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ У ФРАНЦІЇ ВЖЕ ЗОРҐАНІЗОВАНА.

Армія складаєть ся з чотирох корпусів під командою ген. Першінга.

З АМЕРИКАНСЬКОЮ АРМІЄЮ У ФРАНЦІЇ, 11. серпня. — ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ВЖЕ ЗОРҐАНІЗОВАНА.

Вона стоїть впрост під командою ген. Першінга, головного команданта американських війск в Европі.

Перша американська армія складаєть ся з чотирох корпусів, які стоять під командою ґенерал-майорів, Лігета, Бюларда, Ріда і Врайта.

Утворене американської армії є знова одним кроком в перед з ціли упорядкована американських війск на боєвім фронті.

Се не означає однак, що всі американські полки, які є тепер злучені з полками анґлійськими і французькими, будуть сейчас відкликані. Вони позістануть на своїм місци ще через кілька тижнів.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

ДАЛЬШИЙ УСПІХ АЛІЯНТІВ НА СХІД ВІД АМЄНУ.

Втрати Німців оцінюють на 36.000 полонених.

ПАРИЖ, 11. серпня. — Німецькі війска заняли оборонні становища на лінії Шольн-Роє-Найон. Нині війска аліянтів осягнули значний успіх на полуднє від Найон.

Німці кинули на боєвий фронт резерви і їх опір здовж цілої боєвої лінії Шальон-Найон стаєть ся щораз сильнійший.

ЧИСЛО НІМЦІВ, ВЗЯТИХ В ПОЛОН В ТЕПЕРІШНІМ НАСТУПІ ВІД 8. СЕРПНЯ ОЦІНЮЮТЬ НА 36.000, МІЖ ТИМИ 1.000 ОФІЦИРІВ. МІЖ ПОЛОНЕНИМИ ОФІЦИРАМИ НАХОДЯТЬ СЯ ҐЕНЕРАЛИ І ПОЛКОВНИКИ. ТАКОЖ ЗДОБУЛИ АЛІЯНТИ ПОВЕРХ 500 ГАРМАТ.

Неприятель переводить сильні протинапади на захід від Найон. Здаєть ся, що він за всяку ціну хоче задержати місто у своїм посіданю.

(Урядові звіти з поля битви з 11. серпня доносять лише про поменьшу бої і не подають загального числа полонених. Урядовий англійський рапорт з 10. серпня подав число полонених на 24.000).

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

СОЦІЯЛІСТИ ДОМАГАЮТЬ СЯ ПЕРЕБУДОВИ АВСТРО-УГОРЩИНИ.

Лише федерація свобідних народів може запевнити будучність держави.

РИМ, 9. серпня. — З внесеня, яке поставила в австрійськім парляменті група соціялістичних послів, можна вносити, що поступові елементи починають зближати ся щораз більше до точки погляду аліянтів.

Внесенє соціялістичних послів звучить:

„Теперішний стан в Австрії довше тривати не може. Демократія є новочасною конечностию, але демократія є неможлива в державі, якої державне житє є спаралїжоване через безнастанну боротьбу вісьмох окремих народів і де державна репрезентація, поділена після національних інтересів, стає жертвою бюрократії.

„ДЕМОКРАТІЯ БУДЕ ЛИШЕ ТОДІ МОЖЛИВА В АВСТРІЇ, КОЛИ ДЕРЖАВА ПЕРЕТВОРИТЬ СЯ У ФЕДЕРАЦІЮ СВОБІДНИХ НАРОДІВ. В неприятельських державах Австрія, як справа тепер стоїть, уходить за вічну перешкоду до свободи народів в Европі, яку треба конче знищити. Австрія повинна показати, що вона є всилї перетворити ся на ліберальних підставах. Яко демократична федерація народів вона зможе ще лекше забезпечити й мир економічний".

Такі вісти подала віденська соціялістична часопись „Арбайтер Цайтунґ", але треба побоювати ся, щоби голос соціялістів не був голосом „вопіющих во пустині".

Чехія в передодни революції.

ВАШИНҐТОН, 10. серпня. — Уряд чесько-словацької національної ради заявляє, що Чехія находить ся в передодни революції. Дотичний звіт звучить:

„Політика австрійського правительства супроти Чехів прийняла знова характер поліційного правліня, практикованого в перших роках війни. По вибуху російської революції були в Австрії зразу змаганя, щоби заспокоїти Чехів через випущене на волю їх провідників і через злагоджене острих зарядженъ супроти преси і в справі уладжуваня публичних зборів. Коли однак ся політика не принесла успіху, заведено наново давний режім насильства.

„У відповідь на те всі чеські політичні партії злучили ся разом і утворили „Національну Раду" яко найвисше представництво чеського народу. Її зорґанізовано дня 13. липня. Президентом ради вибрано д-ра Карла Крамаржа, заступниками президента Вацлава Кльофача і А. Свеглю, а секретарем Франтішка Совкупа. Др. Крамарж, голова демократичної партії независимости, є добре звісний. Підчас війни пересидів він три роки у вязниці і був засуджений на кару смерти за зраду держави".

Жиди скаржуть ся на переслідуванє в Австрії.

ГАҐА, 10. серпня. — Жидівське кореспонденційне бюро доносить, що на першім засіданю в австрійськім парляменті прийшло до сильних протижидівських нападів. Жидів обжалувано, що вони є причиною голоду в Австрії та що вони поширюють ріжні вісти про цісареву Зиту.

До великої метушні прийшло, коли жидівський посол, Райцес, заявив:

„Ви хочете викликати погроми проти Жидів. Ви, німецькі націоналісти, самі поширювали вісти про цісареву, а тепер складаєте вину на Жидів. Може Жиди завинили також, що ширить ся еспанська інфлюенція". По тих словах прийшло до великої метушні і боротьби на кулаки.

Жидівське бюро додає від себе, що в Австрії вже від довгого часу викликувано настрій проти Жидів. Австрійський парлямент, як говорить ся дальше в поясненю, дав почин до погромів, хотячи в сей спосіб відвернути увагу населеня від лихого положеня і зложити всю вину на Жидів. До подібних виступів проти Жидів прийшло по селах і по містах. „Райхспост" і инші протижидівські часописи поміщують в кождім числї підбурюючі проти Жидів статі, коли тимчасом цензор не позволяє Жидам містити спростованя на напасти.

НА ЛИТВІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Князь Урах королем Литви.

ВАШИНҐТОН, 9. серпня. — Нинї одержано урядовими дорогами подробиці про вибори князя Ураха на короля Литви, які відбули ся у Вилнї дня 8. серпня.

Двайцять членів Литовської Народної Ради, які були за независимостию Литви, голосували за князем. Три члени здержали ся від голосованя. Соціялдемократи домагали ся утвореня републики, але, коли відчитано вислід голосованя, вони виступили з ради.

У ФІНЛЯНДІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ФІНСЬКИЙ СОЙМ УХВАЛИВ ЗАВЕСТИ МОНАРХІЧНИЙ УСТРІЙ ДЕРЖАВНИЙ.

В жовтни мають відбути ся вибори на короля.

СТОКГОЛЬМ, 11. серпня. — Фінський сойм ухвалив на вчерашнім засіданю більшостию 14 голосів завести у Фінляндії монархічний устрій.

Вибори на короля відбудуть ся в жовтни.

Републиканські бесідники називають сю ухвалу замахом на фінську державу і перестерігають сойм перед наслідками такої акції.

Анґлія успокоює Фінляндію.

ЛОНДОН, 11. серпня. — Анґлія не буде підпирати жадної партії у фінській революції і не має також найменьшого наміру помагати російській армії, коли би така війшла на фінську територію в цїли підпираня домашної боротьби.

Англійський посол в Стокгольмі вручив фінському послови ноту яко відповідь на ноту фінського правительства з приводу висаджена англійських війск в Мурманску. В англійській ноті сказано, що англійське правительство не має жадних заборчих плянів супроти Фінляндії.

В ДОНЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ДОНЩИНА ЦІЛКОВИТО ОЧИЩЕНА З БОЛЬШЕВИКІВ.

Конґрес донських козаків має повзяти остаточне рішенє.

СТОКГОЛЬМ, 11. серпня. — Головний штаб донських козаків оголосив, що після тримісячних воєнних операцій вся Донщина зістала очищена з большевиків, як се доносять телеграми з Києва.

Армія донських козаків складаєть ся з богато тисяч знаменито вправлених і зоружених жовнірів. Недалекий конґрес донських козаків, який відбудеть ся в Новочеркаску, має повзяти остаточне рішенє щодо будучности Донщини і її становища супроти прочої Росії.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

БОЛЬШЕВИКИ ПРОГОЛОСИЛИ НЕУРЯДОВО ВІЙНУ ПРОТИ АЛЯНТІВ.

ВАШИНҐТОН, 9. серпня. — Властиве теперішнє становище большевицького правительства супроти аліянтів не є ще зовсім ясне, але треба загально приняти, що воно є вороже.

Департамент заграничних справ одержав нині урядову вістку від американського консуля з Москви, датовану дня 31. липня, що президент Ленін в промові на зборах саветів заявив, ЩО МІЖ САВЕТСЬКОЮ РЕПУБЛИКОЮ А ДЕРЖАВАМИ АЛІЯНТІВ ІСТНУЄ ВОЄННИЙ СТАН.

Консулї аліянтів, як се доносить дальше телеграма, удавали ся до міністра загр. справ, Чічеріна, жадаючи близшої інформації щодо заяви Леніна і домагаючи ся поясненя, чи дійсно таке становище займило саветське правительство. Чічерін відповів, що се не належить так розуміти, Ленін, роблячи повисшу заяву, розумів, що Росія находить ся в стані оборони супроти аліянтів, та що вона бажає надальше удержувати зносини з аліянтами, подібно як саветське правительство поступало супроти Німеччини, коли німецькі війска війшли були на територію Росії.

Увязненє англійського представника в Москві.

ЛОНДОН, 10. серпня. — Англійське правительство одержало вістку, що на приказ большевиків увязнено в Москві Роберта Лакгарта, англійського консулярного аґента. З тої причини видало англійське правительство приказ поставити під поліційний нагляд неурядового большевицького представника в Лондоні, Літвінова.

Рівночасно зажадало англійське правительство освободженя Лакгарта, якого воно недавно було висилало до Москви в цїли удержаня неурядових зносин з большевицьким правительством.

Заступник міністра заграничн. справ, лорд Сесіл, дав слідуюче вияснене:

„Коли би в Москві було належито зорґанізоване правительство, то випадок, який зайшов в Москві, означав би війну. Але з огляду на те, що се не є дійсне правительство, наше правительство не має наміру переводити жадних дальших кроків проти большевиків".

Увязнені консулї на волі.

ПАРИЖ, 11. серпня. — Телеграма зі Стокгольму доносить, що шведський посол у Москві виєднав від большевицького правительства освободженє англійського і французького консулів, які були недавно увязнені на приказ большевиків.

Відозва Анґлії до народів Росії.

ЛОНДОН, 9. серпня. — Англійські представники в Мурманську, Архангельську і Владивостоці оголосили „заяву англійського правительства до народів Росії".

В заяві сказано, що „аліянти приходять як приятелі, щоби помогти вам виратувати ся від руїни з рук Німеччини". Дальше сказано, що війска аліянтів прибули вже на поміч, але вони не бажають ані стопи російської землї і не мають найменьшого наміру вмішувати ся у внутрішну політичну систему Росії, яка сама мусить утворити своє власне правительство.

Побіда большевиків над Чехо-Словаками.

АМСТЕРДАМ, 9. серпня. — Протибольшевицькі війска, які заняли були Ярослав, були приневолені утікати поза Волгу. Частина тих війск удала ся до Рибінска, де робили зусиля викликати ворохобню, але скорі протизаряджeня унеможливили їх змаганя, як се доносить бездротна телеграма міністра війни у Москві.

Телеграма доносить дальше, що большевицькі війска віднесли цілий ряд побід над Чехо-Словаками. Большевицькі війска обсадили міста, Сізран і Бугульма. Місто Ставропіль (над Волгою) опинить ся небавом в руках большевиків. Чесько-словацькі війска утікають в неладі з тих сторін. На східнім фронті Чехо-Словаки на цілій лінії утікають перед большевицькими війсками.

Анархія і пролив крови змагають ся.

ЛОНДОН, 9. серпня. — Всі вісти, які надходять зі східної Росії вказують, що нелад, анархія і пролив крови з кождим днем змагають ся.

Подорожні, які недавно прибули з Росії до Стокгольму, оповідають, що голод і холера забирають денно тисячі жертв та що нині в Росії ніхто не є певний свого житя і майна.

„Жовніри червоної сторожі ненавидять передівсім бувших офіцирів. По кількасот офіцирів привозять вони кораблями Невою на море, отвирають споди кораблів і топлять офіцирів як щурів.

Часто можна побачити як жовніри червоної сторожі тягнуть сивоголових ґенералів на площу і їх там розстрілюють.

Ворожать скорий упадок Леніна.

ЛОНДОН, 11. серпня. — Протибольшевицький рух в Росії зростає з кождим днем, орґанізація большевицького правительства в дійсности розлітаєть ся, а Николай Ленін, большевицький премієр, і Лев Троцький, большевицький міністер війни, мають намір утікати до Німеччини, скоро лише положенє стане ґрізнійше, як се доносять останні російські часописи.

Петроградська часопись „Ізвестія" пише, що в ріжних місцях Росії дасть ся завважити протиреволюційний рух. В богато містах повалено большевицькі савети і на їх місце утворили ся ради, зложені з представників меньшевиків і умірковапих партій.

В місті Казани, як се доносить часопись, убито загально звісного провідника большевиків, Ольшанського. Таксамо в Новгороді і Разани прийшло до великої різні серед большевиків.

Німецький посол переносить ся з Москви до Пскова.

КОПЕНГАГЕН, 11. серпня. — Німецький посол переносить ся безпроволочно з Москви до Пскова з причини відносин, пануючих у Москві, як се доносять нинішні телеграми з Берліна.

НА СИБІРИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИСЛАЛО ЯПОНІЇ УЛЬТИМАТ.

КОПЕНГАГЕН, 9. серпня. — З причини інтервенції Японії на Сибіри премієр большевицького правительства, Ленін, передав японському консулеви в Москві ультимат, як се доносить большевицький орган „Правда".

Таке рішенє запало, як се додає телеграма, по дуже бурливім засіданю робітничих і салдатських депутатів.

Японський ген. Отані на чолі війск аліянтів.

ВАШИНҐТОН, 9. серпня. — Японський ґенерал Отані зістав іменований головним командантом війск аліянтів, які мають взяти участь в оружній інтервенції на Сибіри.

Ґенерал-майор Ґрейвс, командант американських війск на Сибіри, буде засідати в раді командатів аліянтів, сповняючи обовязки члена ґенерального штабу.

Ген. Отані був штабовим офіциром підчас війни японсько-кінської, а командантом бригади у війні російсько-японській.

Переговори між ген. Горватом і сибірським правительством.

ШАНГАЙ (Хина), 9. серпня. — Переговори між правительством ген. Горвата і правительством сибірським не довели покищо до жадного успіху, як се доносять вісти, одержані тут з Владивостока.

(Продовженє на стороні 6-тій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

СПРАВА „СЛАВЯНСЬКОГО ЛЕҐІОНУ" І УКРАЇНЦІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Нюйорський дневник „Ґлоб" в числі з 10-го с. м. помістив довшу телеграму з Вашінґтону про плянований **„славянський леґіон" в Злучених Державах.**

Сказано там, що американське міністерство війни поробило вже заходи для рекрутованя, та що рекрути будуть відбувати вправи в „Кемп Вадсворт" в Спартенбурґ, в стейті Савт Каролайна.

Дальше сказано в сій телеґрамі з Вашінґтону, що до того „славянського леґіону" будуть приймати: **Чехо-Словаків, Юго-Славян** (значить: Сербів, Хорватів і Словінців) та **Українців.**

Потім говорить ся там, що в тім леґіоні має бути одна дивізія війска, та що до нього має бути перенесених декілька славянських жовнірів з правильної американської армії.

Опісля кореспондент згадує про ті три славянські народи і так каже: **Чехи** богато жовнірів не дадуть до того славянського леґіону, бо вони є переважно сітізени і служать в правильній американській армії, **яко добровольці або яко покликані,** а крім того вони вже відси вислали **2.000 добровольців** до Франції, де загалом доси є 12.000 добровольців в так званім „чесько-словацькім леґіоні".

Українців в Злучених Державах з Галичини, Буковини й Угорщини є не більше як чверть міліона (їх є найменьше 3 рази стільки!). **Однак більша часть їх є майнерами в Пенсильвенії, а вони тепер більше потрібні тут яко майнери ніж яко жовніри в Европі.**

Юго-Славян (полудневих Славян, або: Сербів, Хорватів і Словінців) в Злучених Державах є около пів міліона. **Вони без сумніву дадуть більше рекрутів ніж Чехо-Словаки або Українці.**

Чехи хотіли би, каже кореспондент згаданої ґазети, аби той леґіон пійшов воювати проти австро-угорської армії на італійськім фронті, але є гадка післати його на Сибір через Владивосток, де би той „славянський леґіон" прийшов на поміч Чехо-Словакам, що воюють тепер на сибірській земли.

• • •

Хочемо тепер сказати кілька слів від себе про той так званий „славянський леґіон".

Відразу мусимо сказати, що вважаємо такий „славянський леґіон" за нещасливий помисл.

Ми певні, що гадка про сей леґіон не вийшла від правительства Злучених Держав, та що воно не мало до того пляну ані охоти ані запалу. Американське правительство показало се у справі „польського леґіону", отже, певна річ, таксамо віднеслось і до того так званого „славянського леґіону".

І правительство Злучених Держав мало в сім повну рацію, яку мусить признати кождий розумний чоловік і щирий прихильник сеї републики, бо такі форенерські леґіони вводять тільки баламутство тут в часі рекрутованя; на фронті також більше з ними клопоту ніж потіхи, а вкінци треба все те ще удержувати. Називають ся ті леґіони ніби „польські" або „славянські", але Америка або Франція мусить все їм дати, що потребують. Одначе найгірше, що творене чужих леґіонів виглядає немов **творене держави в державі і тому зовсім зрозумілим є, як американські власти дивили ся спершу на ті пляни нерадо і не хотіли їх приняти.** Колиж вкінци ті власти згодились і на польський і на славянський леґіон, то тільки уступили докучливим просьбам форенерських патріотів.

Ми знаємо, що лідер польських леґіонів Іґнаци Падеревскі не вгавав у своїх просьбах і вкінци добив ся свого.

Хто просив за славянським леґіоном, ми не знаємо, але догадуємось, що Чех, професор Тома Масарик; від Сербів можливо представники Сербії, які є у Вашінґтоні, а від Українців може які новомодні „славянофіли".

• • •

Зокрема хочемо сказати у справі того леґіону своє становище і гадаємо, що скажемо гадку цілої української іміґрації в Злучених Державах.

Як кажемо, цілий той помисл вважаємо нещасливим і дивно нам виглядає, що є такі славянські лідери, котрі беруть ся вести політику на підставі расового „спорідненя", хоч знають, або повинні знати, що се „споріднене" в теперішних часах не має найменьшого значіня і політик, що з ним виїздить, виставляєть ся тільки на сьміх.

Що се расове „споріднене" не має тепер значіня, показав між иншим і Падеревскі, котрий не лучить ся зі Славянами, а має свій „польський леґіон". Показав се і чеський лідер Масарик, коли до того „славянського леґіону" запросив тільки Чехів, Сербів і Українців, і то з Українцями навіть не радив ся у сій справі, а **Москалів, Білорусинів і Болгарів лишив на боці.**

Отже і Падеревскі і Масарик самі доказали, що **нема жадної славянської спільности,** а мимо того Масарик і певно якісь одиниці зпоміж Сербів та Українців на власну руку взяли ся творити нібито **„славянський леґіон".**

І як вони штудерно взялись до діла!

Українців з Поляками не могли злучити, бо у них нема „славянської єдности", але є славянська боротьба.

Таксамо ґоді було злучити Українців з Москалями.

Ґоді злучити Поляків з Чехами, бо у них є ворожнеча.

Ґоді злучити Сербів з Болгарами, бо між ними є війна.

Отже Масарик і компанія вибрали такі три славянські народи, котрі зі собою не мають нічого спільного і кажуть їм творити „славянський леґіон".

Українці, Чехи і Серби живуть окремо; жадних спільних інтересів не мають, то правда, алеж **як можна лучити до купи такі народи, котрі не мають жадних спільних інтересів?**

Чи не вистарчить доказ, який представники тих трох народів дали у віденськім парляменті, де вони ніколи зі собою не лучились?

В Австрії Чех не знав ані Серба ані Словінця, ані Українця; тут, в Америці, ті народности ніколи навіть не сходять ся; навіть не знають одні про других, де і як вони живуть, — аж нараз з помислу пана Масарика мають зійтись разом під якимось славянським прапором зперед 1.500 літ!

Чи не чудо, чи не диво?

Ми спитаємо ся пана Масарика, чи не видумав він якої нової „славянської ідеї", за яку Українці мали би іти битись разом з Чехами і Сербами?

Може нам скаже, що справа чеського королівства є славянською справою. Але ми йому відповімо, що се **чеська справа,** таксамо як винародовлюванє Поляків на Шлезку є чеською а не славянською справою.

А може нам скаже, що справа сербського королівства є славянською справою. Але ми йому скажемо, що то **сербська справа,** таксамо як винародовлюванє Болгарів в Македонії (між иншим при помочи убиваня болгарських патріотів) було сербською справою а не славянською.

А для української справи ми не потребуємо помочі ані чеських ані сербських шовіністів. Як вона лучились з царським урядом тоді, як він катував наш нарід на Україні, а в австрійськім парляменті з польською шляхтою, коли вона катувала наш нарід в Галичині, — то обійдеть ся без тих „славянських патріотів" і тепер, коли революція отворила українському народови шлях до волі.

Не потребуємо жадної спілки із „славянськими" фарисеями і не хочемо з тими шовіністами мати нічого спільного.

Український нарід 500 літ двигав на своїх плечах „славянську приязнь", тож позвольте йому, панове Славяни новомодні, на хвильку забути славянське „споріднене". Покищо Українцеви вистарчить українське споріднене.

• • •

Ми тут в Америці знаємо тільки і єдиню нарід американський, а більше жадних не знаємо. Нарід американський не є так як европейські — расовим народом; **се є міжнародний твір, зложений з вільних людий усякого походженя.**

Хто любить свободу; хто любить сей край; хто любить сю републику, — той любить і прапор сеї републики.

Кождий Українець, що живе в Злучених Державах, радо вступить до армії сеї републики і кождий батько Українець чи мати Українка, котрих син поляже за зьвіздистий прапор, буде собі мати се за найбільшу честь, бо вони знають, що він віддав своє житє в обороні за волю; в обороні тих великих ідей, за які стоїть американська република; в обороні усіх поневолених народів у старім сьвіті, яким Америка хоче помогти вибитись вже раз на волю.

Але жаден Українець не пійде бити ся за заборчі пляни Поляків, Чехів або Сербів.

Так як Українці, повинні поступати і всі прочі народности, котрі сюди прибули, аби взяти участь у творению нового, великого і вільного американського народу.

Їх прапором на землі Вашінґтона тоді, коли Америка виступає перед сьвітом яко одна нація, повинен бути **тільки зьвіздистий прапор, а не жаден инший.**

Бо коли Падеревскому американський прапор не вистарчає, то хиба тільки тому, що він **має иншу програму воєнну, а саме заборчі пляни супроти українського народу; однак коли він з тим підсуваєть ся під покров американського правительства, то він поступає нельояльно супроти засад Злучених Держав у тій війні та надуживає його довіря.**

Тесаме можна сказати про Чехів, котрі мають заборчі пляни супроти Поляків; або про Сербів, котрі мають заборчі пляни супроти македонських Болгарів.

На нашу гадку, політика тих шовіністів національних, а добре звісних фарисеїв, не повинна мати місця в Злучених Державах і ми сподіваємо ся, що американські власти сю справу ще розслідять.

Богато є у тих Славян нездорової старовини, привезеної з Европи, яку слід би знищити власне тут, де є місце на свободу, а не на пляни міжнародного зїданя і ненависти.

ПРИЧИНИ НАШОЇ „БІДИ".

(Допись з Шікаґо).

Нераз доводить ся чути межи нашим народом: Чому ми бідні? Чому понижені тай не є тим, чим другі народи, хотяй меньші від нас числом і під оглядом економічним стоять низше ніж ми, а проте і сьвіт їх знає і все на вигляд ліпше у них буває?

Так почав я шукати за причинами нашої „біди", і по часі пошукуваня прийшов до заключеня, що половина нашого народу не є зорґанізована, не належить до жадних запомогових орґанізацій, ані до жадних просьвітних товариств, ані навіть до парохії не хоче належати і ходить самопас, не знаючи що він є і до кого належить. Часописий не читає, а як читає, то не свої а польські. Свої діти посилають до польських шкіл, хоч всюди маємо школи свої, при парохіях.

І та часть народу кричить нераз: Чому ми бідні? Чому в нас нема сего і того? Але як прийде в нас що будувати, прим. школу або церкву, так зараз каже неодин: „А мені на що того? Я поїду назад до старого краю. Я тут не буду тай не хочу ніде належати і платити". А тимчасом сидить тут в тім краю десятки літ і, щоби не платити, посилає свої діти до готових польських шкіл (кажу до готових, бо наш сват не любить давати на будову свого, але платить на готове чуже), де ті діти вже змалку виховують ся на яничарів проти свого українського народу. Такі діти приходять домів зі школи, починають цвенькати по польськи, а відтак і їх родичі пробують з „панська" „ґадаць".

Одного разу, переходячи улицею, я почув „панську" бесіду, але на сто миль можна би пізнати, що то наш Рутенець „ґада". Іду скорше і пізнаю голос свого давного знакомого.

„А ви, Гриньку, — питаю — чи ви вже не шляхтич часом?"

Гринько завстидав ся, але Гриниха за те, масненько приговорюючи, розказала, що дітий учать по „панськи", бо діти ходять до польської школи. Я не обізвав ся на се, бо знаю з досьвіду, що нашу бабу переконати ґоді, а часом можна ще дещо обірвати... Питаю дальше:

„Гриньку, а чи належите ви до якої запомогової орґанізації? На випадок каліцтва що зробите? А на випадок смерти як лишите жінку і діти? Ви повинні належати до У. Н. Союза".

Гринько загнівано повідає:

„Я сі „зарайшурував" (іншурував) до компанії, да цо!"

А таких як той Гринько є тисячі! Як би вони належали до своїх, а не до чужих орґанізацій, то спомагалиб себе, бо орґанізація, маючи досить членів, може утримувати школу, видавати просьвітні видання і т. д. З того нарід користав би. Отже виходило би, що даючи до орґанізації, давав би сам собі, а так замісць належати сам до себе, і спомагати себе, більша часть живе самопас, без проводу, без української книжки і часописи і все має на думці, що нема ні україньских часописий, ані книжок, бо він їх не читає.

Тепер друге, инший образок:

Українець-патріот оженив ся з Полькою і одного разу, як по концерті всі встали з сидженя при співі „Ще не вмерла Україна", то Полька, жінка Українця, не рушила ся з місця. Коли хтось звернув її увагу, що треба встати, то вона відповіла: „Єздем Полькою і на русіньске песні народове вцале не зврацам уваґі!" Отже бачимо, що коли наш Українець оженить ся з Полькою, так зараз станеть ся її патинком, бо жінка Полька ніколи не дасть себе винародовити так, як винародовлюєть ся наша Українка за мужем Поляком.

Наші молодці не повинні женити ся з Польками, бо є досить наших українських красавиць-патріоток. Коли ті патріотки займуть місце Польок, тоді і справа народна і справа церковна не буде терпіти задля перекінчиків. Через гріхи перекінчиків терпимо ми всі.

Час нам бути не рабами, низшими у чужих, коли в нас і церква своя з прекрасним обрядом і з патріотичним духовенством, і є народні інституції та много инших своїх рідних товариств. Лише „всі враз, все вперед", а станемо нарівні з другими народами.

Вірмо у свої власні сили, слухаймо наших провідників, не розбиваймось на партійки, глядаймо за людьми, які живуть без проводу, і притягаймо їх до своїх орґанізацій. Працюймо всі для себе без винагороди, без користи за нашу працю, а коли всі будемо мов одна родина, тоді й пізнаємо свою силу. А з сильними числять ся всі! Наша байдужність, ворогуванє межи собою і инші народні гріхи най щезнуть тепер, у хвили, коли вороги злучились на нашу заґладу.

Робім віча, манифестації, і тим способом стягнемо ся всі. Кличем до злуки нехай буде: „Бог і Україна".

Петро Каваців.

ВСЕ ПРО ТЕСАМЕ.

Мало якому народови на сьвіті доводилось переживати трагічнійшу, нещасливійшу долю, ніж та, що зазнав за своє історичне істнованє і зазнає й доси україньский нарід. Виступивши на історичну арену з сьвіжими молодими силами, він витворив був оріґінальний політичний лад, виявив початки власної культури, дав зразки богатого письменства. Коли би була добра змога виробляти та розвивати все те, що в давну давнину наш нарід мав у гарних початках, то тепер був би він майже одним з найкультурнійших народів. Алеж не так воно склалось. Український нарід, що й тепер визначаєть ся своєю здатностию до культури, своїм розумом та хистом, що живе на території від природи щедро обдарованої, сей нарід нині темний, затурканий, бідний.

Не було йому простору, щоб виявив ся вроджений його хист, бо не давав московський нарід, а навіть і тепер не дає. Богата земля родила не йому, як не йому служили здобутки новочасної культури. Він був тільки тим ґноєм, на якім виростали пишні квітки чужої культури (московської), котра нічого не давала українському народови, окрім того, що ми тепер бачимо.

Що-ж се за фатальна доля така?

Які умовини привели до такого сумного стану?

Богато причин було. І найперша може — то ґеоґрафічне положенє України на тім роздорожу, яким здавна відбували ся великі вандрівки кочових народів із степів Азії до принадних країн Европи. Мов горох при дорозі, так жив український нарід. Висунений далеко на схід, не маючи ніякого від природи поставленого захисту, він був східним фортпостом Европи.

І з причини такого становища усе розгубив український нарід на своїм тяжкім житевім шляху до сучасного моменту: політичну самостійність і економічні достатки, своє право й осьвіту, свої закони й суд, свою школу й інтеліґенцію; навіть імя своє втратив у безупинній боротьбі за національну індивідуальність — зробив ся нацією без назви, нацією просто „людий", ще гірше—нацією „дядьків"... Чудний наш нарід—справедливо дивуєть ся один з теперішних письменників (В. Винниченко):—„І сильний, і сумний... Мав героїв — і ніхто їх не знав... Усе житє любив волю— і все житє жив рабом. Утворив богатства пісні — і сам її не знав". І тільки одни лишив ся йому, чудному сьому народови, скарб від далеких прадідів. Сей скарб єдиний — то рідна мова й рідне письменство.

Так, тільки мова з письменством осталась у народу нашого і з тим у всіх його злиднях сама вона була і є тим живчиком, що кидав ся й трепотів без упину в занепалім орґанізмі народнім, показуючи, що живий ще той нарід, і жити він хоче, і жити він може, і жити буде...

Московський люд всіми силами хотів задавити „живчик"; так ніщо не помагало, — він жив.

„Над шляхом могила, а на могилі така гарна калина виросла. Вирізали з тої калини сопілку тай став чумак грати, а сопілка говорить:

Ся по малу-малу, чумаченьку грай,
Та не врази мого серденька вкрай;
Мене сестриця з сьвіта згубила,
Нім у серденько тай устромила.
(Нар. казка)".

Голосно на весь сьвіт промовила та тиха сопілка. От тою саме сопілкою й стало наше письменство, котре почало розкривати правду, яку московський люд ненавидів, не любив. Письменство наше сказало: „Так, дійсно. Україну погубила Росія, так звана старша сестра її".

Письменство наше перед усім сьвітом сьвідчить за свій нарід:

Мене сестриця вбила, з сьвіта згубила,
Нім у серденько тай устромила.

І хоч глибока ся рана, та не смертельна вона. В України вистарчило сил підняти ся на ноги і відійти від своєї „любої сестрички".

І ми тепер самі бачимо, що ся рана знову розятрилась, що Україна з приводу сеї рани мало знова не була закопана своєю сестричкою.

Та якось Господь милував...

А задля того, щоб ся рана більше не відкривала ся, громадянство, батьки й матери повинні виховувати своїх дітий в українськім дусі. Що се значить в україньскім дусі? А се значить, щоб у дітий не було сього первородного гріха—сеї рани; бо коли ся рана буде, то Україна ніколи не видужає і ніколи не вийде з обіймів старшої сестри.

(„Засів"). **Юнак.**

ОСТАННЄ ЗАСІДАНЄ МАЛОЇ РАДИ.

27. цьвітня. Засіданє малої Ради незвичайно оживлене. На порядку деннім питанє про приказ ген. Айхгорна. Присутні майже всі міністри. Головує проф. **М. С. Грушевський.**

Промова голови міністрів Голубовича.

„В своїм часі, коли на Україні грозила небезпека зі сторони большевиків, ми примушені були звернутись до німецького народу з закликом оказати нам поміч. Німецький уряд відкликнув ся і зробив розпорядженє післати до нас війска для установленя порядку і спокою. З того часу незмінно підчеркувалось, що німецькі війска прийшли до нас яко приязні союзники, що вони не наміряють втручати ся в наші внутрішні справи, в наш державний устрій і торкатись тих соціяльних реформ, котрі ми проводимо в житє. Але ось появив ся знаний перший приказ Айхгорна про земельну справу, з приводу котрого рада приняла резолюцію, доведену до відома німецького уряду. Минув якийсь час і ось перед нами другий приказ ген. Айхгорна, котрий показує, що німецькі військові власти не можуть орієнтуватись в умовах нашого житя. Рівночасно з тим приказом появилось офіціяльне інтервю, котре пояснює, що приказ ген. Айхгорна явив ся наслідком того, що український уряд не може справити ся з тайними орґанізаціями і підчеркує, що основною і головною причиною видачі приказу явилось пірванє (похищеніє) д. Доброго. Але хто такий д. Добрий? Він підданий німецької держави? Ні! Він не сват і не кум. Він посторония особа, нічим юридично не звязана з германською владою і факт його пірваня, розуміеть ся, недостаточний для того, щоби видавати приказ такої величезної ваги. Що повинні ми робити? Наш уряд повинен про все повідомити негайно ґерманський уряд і вказати на всю безвідповідальність діяльности тих людий, котрі тут ведуть спеціяльну політику. Ми повинні домагатись, аби ті люди були звідсіля відкликані німецьким урядом".

Рада вислухала тої промови з напруженою увагою. Після заяв кількох промовців, що підтримували Голубовича, засіданє переносить ся на слідуючий день.

28. цьвітня. Засіданє відкриваєть ся при піднесенім настрою членів. Присутні всі міністри. Місця для публики переповнені. Продовжуєть ся обміркованє питаня про приказ ген. Айхгорна.

Голова державної комісії по обміні товарами, с.-д. Н. В. Порш, заявляє, що приказ ген. Айхгорна нарушує права української републики і української влади. Рада повинна домагатись усуненя представників германської команди, котрі нарушують права української держави.

Бувший земельний міністер, у. с.-д. Мартос, говорить: „Нам треба добитись усуненя ген. Айхгорна, треба добитись, аби германський уряд рішучо приказав війскам не втручати ся в наші справи. Нехай Центральна Рада скорше згине, але не опускаєть ся до положеня Сфатул-Церія в Бесарабії. Ліпше стати нам Бельґією, ніж злучившою ся з Румунією Бесарабією".

Рос. с.-р. Зарубін говорить про те, що тягар чобота німецького салдата розбив всі завойованя великої російської революції. Приказ ген. Айхгорна, по його думці, льогічний наслідок тої політичної лінії, котра проводилась на Україні з того часу, коли ряд політичних діячів взяв на себе відповідальність повести на Україну німецькі війска.

В. К. Винниченко (с.-д.), стрічений шумними оплесками Ради, уважає за помилку все звалювати на Німців. „А колиб не було Німців, — говорить він — то ми малиб той „соціялістичний рай", в котрім перебуває тепер ціла Росія".

Виступав ще ряд промовців, але промови їх були скоро перервані введенем германських салдатів.

Сталось се около 3 год. дня. Будинок Ради був окружений війсками з броневиками і кулеметами.

Около 4 год. дня за столом президії отворились двері і в них появив ся германський лейтнант з відділом германських салдатів в повнім узброєню. Лейтнант закричав: „Руки в гору!" Всі підняли руки, тільки проф. Грушевський, не піднімаючи рук, сидів спокійно в своїм кріслі. І тільки червоні пятна, що покривали його лице, зраджували внутрішне зворушенє. На питанє лейтнанта, чому він не встає, проф. Грушевський заявив: „Я голова Центральної Ради — виразно говорив він. — Я протестую проти нарушеня прав українського парляменту!"

Депутація до германського посла бар. Мумма.

29. цьвітня. Рада вибрала депутацію до барона Мумма. В склад її увійшли: Голубович, Порш і Корчинський. Рада дала їм директиви для вияснення всего, що зробили германські салдати вчера.

В 5 год. дня відкрило ся засіданє малої Ради. Членів Ради мало. Неприсутна теж більшість міністрів.

Проф. Грушевський, відкриваючи засіданє, повідомив Раду:

„В 12 год. ночи явивсь до мене військовий аташе Штольценберг і розпитував про подробиці останнього засіданя Центральної Ради. Я заявив йому рішучий протест проти нечуваного поведеня ґерманських війск у стінах Центральної Ради. Штольценберг обяснив мені, що слідство по ділу зникненя директора банку Доброго виснило, що декотрі члени уряду близько стоять до того діла. Рішено було арештувати їх. А тому, що було знаним, що вони сходять ся на засіданя Центральної Ради, то військові власти і пійшли сюди. Штольценберг заявив, що з приводу введеня війск і трусу буде переведенє слідство. Я заявив, що ті пояснення я приймаю до відома, але уважаю їх далеко невистарчаючим задоволенем за нарушене ненарушимости парляменту і його членів".

Коли вернулась депутація від бар. Мумма, вона заявила, що бар. Мумм вислухав їх і сказав: „Заяви Центральної Ради опізнились". В тім дусі і вів він розмову з депутацією, котра вийшла в пригнобленім настрою.

Дещо про зїзд т.-зв. хліборобів.

У Киеві 28. цьвітня відбув ся зїзд в цирку, котрий охоронював ся германськими вартами (караулами). На зїзд прибуло 8 тисяч осіб, котрі представляли 7 до 8 міліонів людий.

Головою зїзду вибрано М. М. Вороновича; в президію увійшли представники від ріжних губерний, в тім від херсонської Люц (октібрист) і від харківської князь Голіцин (лівий октібрист).

Оратори, які виступали, всі поміщики, банкирі або люди приязні капіталістичному устроєви. З таких названі поміщик І. В. Дусан, банкир Бейєрт, проф. Кистяковський.

Представник катеринославської губерниї Іляшенко заявив між иншим: „Необхідно післати депутацію до німецької команди за піддержанем, бо власти у нас нема". Зїзд одобрив те предложене.

Зїзд приняв резолюцію слідуючого змісту: „Посіданє землі на иншім праві ніж власність противорічить історично зложившим ся понятям українського хліборобства. Тому ми домагаємось негайного привернення права свобідного розпоряджуваня землею, скасованя земельних і всіх комітетів, котрі нарушують свобідну самодіяльність хазяїнів. Правительство в нинішнім складі стратило в очах населеня цілий свій авторітет. Зїзд витає його упадок. Повинна бути скликана нова законодатна інституція з представників всіх виробничих (производительних) і державних елементів України на цензовій підставі".

Зїзд постановив передати резолюцію „дійсному господареви української землі — гетьманови Скоропадському".

(„Нова Україна", Хабаровск, Сибір, 15. червня).

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Позір Родимці із села Черче, повіт Рогатин.

Отсим повідомляєть ся, що загальні збори Укр. Товариства Спільна Поміч села Черче відбудуть ся в неділю, дня 18-го серпня с. р., о годині 3-ій пополудни. На сі збори запрошуєть ся мущин і женщин для полагоджения важних справ. На сих зборах буде справоздане комітету від заложеня аж по сей місяць, справоздане контрольної комісії а також будуть обговорювати ся дальші важнійші справи. Збори відбудуть ся в гали Івана Заверчака, під ч. 782 Стейт стр., в місті Перт Амбой, на які запрошуємо всіх односельчан з сеї місцевости і позамісцевих, як з Нюарку, Менвіль і Бронсвік. 96

Григорій Геба, секр.

ПОЗІР, УКРАЇНЦІ З ВУНСОКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ!

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

відбудеть ся у Вунсокет, Р. Ай., **В НЕДІЛЮ, 18. СЕРПНЯ Б. Р.,** в Лайсіюм Гол, ч. 16 Мейн стр.

Говорити будуть многі бесідники про найновійші події на Україні. Початок віча о 2-гій годині пополудни. 96

Комітет віча.

КОГУС, Н. Й.

Заходом Спів. Драм. Тов. „Бандурист" при греко-кат. церкві св. Петра і Павла в Когус, Н. Й., відбуде ся

КОНЦЕРТ

В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

в неділю, дня 18. серпня 1918 р.

в гали при 198 Онтаріо стріт, Когус, Н. Й.

Початок о годині 7-ій вечер

Вступ 35 і 25 цнт., діти 10 цнт.

ПРОГРАМА.

Часть І.

„Стар Спанглед Баннер", американський гимн............хор мішаний

1. Вступне слово... о. Л. Чапельський
2. „Думи мої", ВоробкевичТопольницький............хор мішаний
3. „До живих і мертвих", віддекламує................п. Т. Афинович
4. „Ой Дніпре мій, Дніпре", сольо М. Лисенка, відспіває..................п. А. Мазурик
5. „Тополя", віддеклямує....................п-на Р. Клубко
6. „Де ти бродиш", дует М. Л. Кропивницького, відспівають..........пп. І. Кавка і С. Рабощлик
7. „З далекого краю", віддеклямує..................В. Закалюжний
8. „Чорна ріля", Ст. Людкевича............хор мужеський
9. „Не плакати нам", Кишакевича..............хор мужеський

Часть II.

1. Відчит про Тараса Шевченка..............п. Г. Слободзян
2. „Ой чого ти почорніло", І. Воробкевича............хор мішаний
3. „Не чужого ми бажаєм", дует Вербицького, відспівають..................В. Л. і Н. З.
4. „Шевченкови", віддеклямує..............п-на Н. Сенчук
5. „І золотої і дорогої", слова Т. Ш., сольо Д. С., відспіває..............п-ні А. Ковальчак
6. „До Основяненка", віддеклямує дівчина..............М. Грацонь
7. „В честь Шевченкови", віддеклямує дівчина..............П. Барна
8. „Люблю дивитись", дует О. Нижанковського, відспівають..........п-ні Ст. Пакулиць і п. С. Рабоншик
9. „Глубоким сном", Н. Шторха..............хор мішаний
10. „Огні горять", Із. Воробкевича..............хор мішаний

На закінчене Народний гимн.

Дірігент хорів **Н. Закалюжний.**

Родимці! Хто хоче почути наші гарні пісні, хто хоче хоч на хвилю перенестись духом до рідного краю, хто почуваєсь до обовязку вшанувати і віддати честь нашому батькови Т. Гр. Шевченкови, нехай памятає на день 18 серпня 1918 р. та прибуде на концерт, а тим поможе нам виконати батьківський приказ, який говорить: „І мене в сем'ї великій, незабудьте спомянути не злим тихим словом".

96 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ ПІТСБУРСЬКОЇ ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Заходом театрального кружка Української Читальні „Просьвіти" ім. А. Коцка відограєть ся велике представлене

„ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧІРНИЦІ"

драма в 5. актах, М. Старицького, **в Польській Сокільни при Мунсон Евеню, Мікіз Ракс, Па.**

ДНЯ 17. СЕРПНЯ 1918 Р.

Початок о годині 7.30 вечером.

Вступ 35, 50 і 75 центів, кромі сего „War Tax".

ОСОБИ:

Охрім Шурай............Д. Чорномаз
Вустя, його жінка............Х. Секула
Маруся, їх дочка............А. Томашек
Грицько Шандура, чумак..О. Галевич
Дарина, його сестра............Е. Вуйко
Хома, старий парубок.........П. Ролдич
Потап, парубок............С. Штуняк
Галина Шиньова, богацька дівчина..................П. Гінчицька
Дмитро, підпарубочий.......Л. Вантух
Степаніда, хазяйка на вечерницях..................Ю. Кузівна
Баба, ворожка............Соболевич
1—2 парубок.....Т. Рідош, О. Мазепа
1—2 дівчина..М. Танчак, М. Пісалівна

Дірігент хору: п. В. Малієвич.

Орхестра проф. S. C. Genovese.

До численної участи запрошує

96-97 КОМІТЕТ.

ТЕПЕРІШНЕ ЖИТЄ В КИЄВІ.

Особа, що прибула 18. цьвітня б. р. з Києва до Петрограду, оповідає в Г. К. слідуюче про теперішне житє в Києві:

Німці, вступаючи до Києва, наперед всего заняли пасажирську стацію, закликали 50 женщин, купили за 10 рублів мітел і в той спосіб удало ся їм старанно і до не пізнаня вичистити і вимити зелїзничий дворець. Зелїзничий буфет виглядав неначе підчас якого торжества.

До міста Німці війшли не зараз. Наперед постановили привести себе до приличного вигляду: вичистили ся, вимили ся, — доперва потім війшли до міста.

Німці і дотепер занимають всі державні та зелїзничі будівлї і заведеня. До внутрішної управи міста вони цілком не мішають ся. Однак правительство Ради, цілком зроаумілo, під впливом Німців, видає розпоряджeня виключно назадницькі, які сьвідчать про се, що ідеали братерства і соціялїзму тут цілком не мають місця. Великоросів проганяють усюди з урядів на зелїзниці і в суді, а їх місце занимають Українці.

В теперішнім часї житє у місті принимає звичайний вид. Безпеченство житя і майна можна уважати до певного степеня як запевнене. Поправляють будівлї знищені большевицьким бомбардованєм. Улиці вичищені. Місто приняло приємний вигляд.

Українцї просили в Німців військової помочи в силї 35 тисяч жовнірів, а Німці спровадили на Україну більше, ніж пів міліона війска. Длячого вони се зробили, нікому не відомо, але догадати ся не тяжко...

З початку Німці хотіли розвязати соціялїстичну Раду і зорганізувати самоуправну власть із жерел, не ідучих дальше на лїво як кадети, з бароном Штейнгелем, членом 1-шої російської Думи з Києва на чолї та з Василенком. Але Рада на се не згодила ся.

Німці з поспіхом вивозять з України все збіже і пашу, а також мило, мідь і инші річи.

Селяни ворожо настроєні до Німців, а ще більше до Ради, бо реквізицію хлїба по усталеній цінї, 6 рублїв за 40 фунтів (пуд), переводять українські власти. Всі села зоружені і збіже приходить ся забирати силою. Многі урядники, яких вислано разом з німецькими таборами до реквізиції хлїба, часто відмовляють ся виповнити їх припорученя.

Справа заосмотреня в поживу не стоїть вже так зле, бо селяни, боячи ся реквізиції, безнастанно привозять збіже і муку до міста.

Збіжа по умиркованій цінї покищо достаточно. Цїни продуктів такі: Хлїб пшеничний 1 рубель 20 коп. фунт, житний 90 коп., житна мука 27 рублїв 40 фунтів, мука пшенична 55 рублїв 40 фунтів, сметанкове масло 9 рублїв за фунт, солоне масло 6 руб. за фунт, яйця 15 до 17 коп. штука, мясо 2 руб 40 коп. за фунт, ковбаса 8 руб. фунт, цукор 3 рублї фунт, молоко 75 до 80 коп. фляшка, мило 2 руб. фунт, картофлї 15 коп. фунт. Управа заосмотреня в поживу майже перестала вже істнувати, бо вона не має подостатком хлїба, змішаного з шпоном і горохом.

Від такого хлїба має місце громадне занедужане на жолудок. Засіви до сего часу не перевисшають пяти процентів звичайних, бо селяни заявляють, що засіють лише стільки, скільки їм буде потреба до прокормленя себе самих. Гроза неабияка, однак Рада, не зважаючи на голос представників сільсько-господарського промислу, має намір, здаєть ся, засіяти управні поля закликами. Німці завзято вивозять продукти з України, але самі ще нічого туди не привезли. Обіцяні 20.000 плугів ніяким чином не можуть прийти. Видно, що в Німців ще більше неладу як в торговлї так і в промислї. В них без сумніву нічого нема.

Боячи ся, що земля цїлковито не буде засіяна, Німці старають ся вплинути на українське правительство, щоби воно змінило аграрний закон в той спосіб, аби землю звернено її властителям. Правдоподібно в тім напрямі можна й очікувати в недалекій будуччині аграрного закона. Покищо відбирають у селян всьо, що вони зрабували на дідичівських посілостях і вертають тим, до котрих воно приналежить.

В Києві — закінчив наш інформатор — зорганізував ся великоруський союз, який уділяє помочи всім, що желають подишити Україну і виїхати в Росію. На чолї союза стоїть д. Ефімовський, член моск. обл. ком. партії кадетів. До сеї організації вступили також представителі соц.-рев. і соц.-демократичної партії. Дякуючи сїй організації, я дістав ся до Петрограду. Відправляють партіями дорогою на Київ, Коростень, Сарни, Лунинець, Гомель, Орша. Тут належить додати, що стація Орша — тягарова є занята Німцями, а стація Орша пасажирська находить ся під властию совітської републики. Треба перейти піхотою близко 1 і пів верстви. Перехід з України в Росію нічим не ограничений. На поворотний перехід Німці не позволяють. Перепускають лише тих, що мають на се дозвіл від німецьких командантів.

(За „Народною Газетою")

ҐЕНЕРАЛ ХОРВАТ--УКРАЇНЕЦЬ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Віденська „Нає Фрає Пресе" подає з Києва телеграму, в якій говорить ся, що ґенерал Хорват, який побив і прогнав большевицькі війска із Зеленого Клина, а тепер веде переговори із сибірським правительством, є Українець і ділає з припорученя Української Манджурської Ради, яка знова противить ся японській інтервенції на Сибіри. Останні телєґрами доносять, що алїянти ведуть переговори з ген. Хорватом та що сї переговори не приносять покищо ніяких результатів.

Взявши на Зеленому Клині власть у свої руки, Українська Манджурська Рада позакладала там українські школи і українські ґазети. Обчисляють, що на Зеленім Клині є 80% українського населеня, або на 1,875.000 населеня є 1,500.000 Українців.

БЕЗНАСТАННА БОРОТЬБА ЧОЛОВІКА З ПРИРОДОЮ.

Від первісних часів провадила природа боротьбу з ріжними ворогами, котрі лише чигали на людське житє. Ще перед сотворенем чоловіка, коли земля находила ся в стані огнистім, жили странні велитні, як дісонаври, іхтіозаври і инші, котрі своєю головою досягали висоти одного поверха. Папороти росли тоді такі великі, як дерева в лісі, а сьвіт представляв одну боротьбу межи тими велитнями. Примірoм був один велитень, меньший від дісонавра, з величезними клами. Він кидав ся на велитня і дісонавр був безсильний.

Відкиж ми те все знаємо? З викопалин. Перед кільканайцятьма роками на Сибіри викопано з замерзлої від віків землї кости дісонавра, а побіч него велитня далеко меньшого, котрий в своїх зубах тримав кости дісонавра, в тім місци, де находять ся лопатки. І нинішний тигр стараєть ся, коли нападає на чоловіка, вхопити його в те місце, де находять ся лопатки. В той спосіб ушкодить він стовп хребетний і чоловік стає тоді зовсім спаралїзований.

Тепер неодин запитаєть ся, чому давно росли такі велитні, як папороти, коли тепер таких нема. Причиною сего була тодішна атмосфера, переповнена всякого рода газами, а при тім рідка; не було також такого тисненя воздуха і длятого велитні так росли. Нині потомками тої доби є кит і слон. Але слон є богато меньший, ніж був у тодішній добі. Коли клїмат землї змінив ся, почали ті велитні поволи загибати, аж зовсім загинули вони з поверхні землї. В часї, коли вони завмирали, приходили на сьвіт такі роди зьвірят, для котрих клїмат був відповідний. Були вони меньші і жили на земли тоді, коли приходив на землю рід людський. В первісних часах, коли ще люди мешкали в печерах, в камінім періоді, мусїли вони провадити боротьбу з тиграми й иншими дикими зьвірятами. Була то боротьба на житє і смерть. Чоловік скривав ся в печерах і скалах та в той спосіб навчив ся убивати зьвірята. Одинокою зброєю тодішних людей була мачуга, зроблена з каміня. Пізнійше почали вони виробляти з каміня рівнож рід топорів. Тоді чоловік зводив боротьбу із зьвірятами. Потім почав він лучити ся з иншими сусідами в цїли спільної оборони. І так повставали малі оселї, а вкінци творили ся більші оселї і села.

В той спосіб розвивала ся людськість, ведучи безнастанну боротьбу з природою та зьвірятами, і нині дикі зьвірята находять ся лише в тих околицях, котрі є незаселені, хоч не були вони винищені. Однак чоловік опанував їх, богато з них освоїв, таксамо, як освоюєть ся коні, корови, пси і инші домашні зьвірята, а навіть і слоні. І здавало ся би, що той чоловік, коли осягне контролю над дикими зьвірятами, то не буде мати вже з ким провадити боротьбу. Однак позістав ще один і то найбільший ворог людства, з котрим людство надармо боротьбу провадить. Є се мікроби, котрих не можна голим оком навіть побачити, а котрі спричинюють заразливі недуги, які нищать страшно людське тїло.

Наука слідить і стараєть ся знайти средство, при помочи котрого можна би було їх винищити, але їх є так богато, що і наука ще доси не дійшла ані до берега своїх дослідів. Людська кров має ту ціху, що провадить боротьбу із заразливими бактеріями. Ті то бактерії дістають ся до організму через кров. Одна часть крови нищить бактерії, а друга часть підлягає знищеню. Кров здорова, сильна має сталу армію, котра перепливає через цілий організм людський і шукає, чи часом, случайно, який ворог не хоче дістати ся до крови людської. Кров складаєть ся з тїлець червоних і білих. Червоні тїльця приймають поживу і служать до будови організму, а білі тїльця є лиш армією. Збудовані вони в виді букви „V". Коли такі заразливі мікроби дістануть ся до крови, то ті білі тїльця нападають на них при горішнім отворі і ловлять бактерію та убивають її. Така знищена бактерія не є вже шкідлива більше. Та боротьба провадить ся межи армією крови і заразками нераз що дня в людськім організмі. Коли та армія є сильна, то чоловік не піддаєть ся недузі. Але є случаї, що в слабшім організмі людськім ті білі тїльця крови не є так численні і так енергічні. Коли бактерії дістануть ся до крови, наипрають страшно, з чого повстає горячка. Після горячки можна бачити, що там ведеть ся страшна боротьба і білі тїльця не уступають. Коли горячка устане, то се знак що побіду віднесла армія крови. Коли се довго триває, то треба закликати лїкаря, щоби відповідними средствами допоміг слабим тїльцям крови поборoти горячку. ... ричка уступає.

ВІДКИ ВЗЯВ СЯ ПАРАСОЛЬ.

Парасоль є винаходом жінки славного китайського архітекта, названиском Люпан, що жив 2000 літ перед Христом. До його зробленя уживала вона бамбусової тростини і шовкової тканини. По якімсь часї показала вона свому чоловікови вже виготовлений парасоль і сказала: „Ти гордий з того, що будуєш доми, котрі хоронять людий від дощу і сонця. Однак дому зі собою не заберещ. Але отсей дім можна усюди зі собою взяти і бути під ним безпечним". Сей винахід дуже всім сподобав ся, так що всі народи почали його вводити в себе. В Греції уживали парасоля в часї ігрищ в честь бога Бакха. Серед єгипетських розкопок найшов учений дослідник, Вілкінтон, плоскорізьбу слідуючого змісту: Етіопська княжна сидить на возі, який тягнуть воли, а за нею стоїть мущина (правдоподібно невільник), що держить отвертий парасоль дивоглядного вигляду. Римський письменник Плїній згадує, що в стариннім Римі підчас циркових ігрищ, коли в часї дуже вітряних днів не можна було розпростерти завіси, роздавано глядачам парасолї.

В окруженю римської матрони находили ся дві невільниці, з котрих одна несла вахляр, а друга парасоль. В середних віках перестали уживати парасолїв. Заступлено їх бальдахінами (над тронами, а також в часї процесії).

В 1076 році венецький дожа приказав зробити собі величавий парасоль, під яким показував ся підчас публичних торжеств. В Марокко лише султан і найблизші з його родини мають право уживати парасолїв, що, узглядивши тамошний клїмат, є дуже діймаючим для инших людий. В Франції почато уживати парасолїв доперва по революції. Малі парасольки, яких тепер загально уживають, повстали з великих парасолїв.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Подаєсь до відома головній старшині, що засїдане Січової Організації відбудесь дня 25. серпня с. р. в Укр. Народнім Домі, під ч. 217-219 І. 6-та улиця в Ню Йорку, о год. 9-тій рано з слідуючим порядком:

1) Звіт Січової старшини.
2) Справа Січового органу.
3) Справа поширеня Січового руху в Америці.
4) Справа головного Січового здвига на рік 1919.
5) Внесеня і дискусії.
6) Замкнене засїданя.

П. Задорецький, отаман.
Я. Шаровський, писар.
96-01

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

за місяць липень 1918 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ:

Товариство „Згода" в Гамтрамк, Міш.

В. 20. Киршак Петро, Антошків Семен, Атаманець Дмитро, Бабус Василь, Білик Дмитро, Бойко Яків, Бугель Миколай, Будний Йосиф, Пеля Іван, Чорний Михайло, Хомевка Андрей, Демянів Семен, Долиба Александер, Дубик Іван, Димкон Пилип, Городницький Іван, Городницький Семко, Годованський Петро, Гуньовський Тимко, Якимів Михайло, Ящишин Василь, Качмар Стефан, Кук Іван, Квасний Стефан, Левик Константин, Лозовський Григорій, Лецин Василь, Мерещак Яків, Міщук Николай, Муж Михайло, Олеяр Станислав, Попів Микита, Прихідко Йосиф, Рибаха Данило, Стецько Станислав, Стецько Анна, Сосновський Михайло, Топоровський Михайло, Величук Іван, Загірняк Іван, Ангел Іван, Бочкур Теодор, Бугель Кароліна, Бугай Василь, Дубик Г. Параскевія, Дубик Стефан, Касіцка Параскевія, Кирпак Павліна, Левіцький Василь II., Левицький Василь I., Мусій Теодор, Нагірняк Катерина, Нагірняк Пилип, Оньм Петро, Прихідко Анна, Пісадний Михайло, Синютка Іван, Синютка Гелена, Сафран Кирило, Телета Пилип.

Тов. Український Політичний Клюб на горі міста в Джерзи Сіти, Н. Дж.

В. 54. Журавецький Стефан, Чопек Теодор, Лисик Петро, Трусевич Теодор, Решетило Іван, Журавецький Андрей.

Братство св. Івана Хрестителя в Вор, В. Вір.

В. 157. Земан Григорій, Шимановський Михайло, Федорович Юрко, Клівак Матвій, Фаріян Іван, Дзюба Анна.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ:

В. 3. Нагірний Александер.
В. 8. Лагойда Іван.
В. 9. Брелик Катерина.
В. 14. Курик Евфімія, Супер Гнат.
В. 21. Сенів Іван, Білецький Іван, Мартинів Кирило, Савка Анна, Савка Іван.
В. 26. Борис Іван.
В. 32. Влийко Еміль.
В. 35. Андрушко Василь.
В. 37. Сташко Евдокія, Марунчак Анна, Рудніцька Марія, Філіп Марія, Пілат Домка.
В. 40. Бандура Семен.
В. 41. Смутило Яків
В. 50. Кузик Стефан.
В. 58. Кузьо Олекса, Стадницький Іван.
В. 62. Пашук Павло.
В. 63. Кучвара Андрей.
В. 68. Настин Марія.
В. 72. Кулїг Людвик.
В. 74. Краєцкий Николай, Шинкарек Прокоп.
В. 75. Коцінський Григорій.
В. 77. Антошків Николай.
В. 78. Вдовяк Антоніна, Паламар Марія.
В. 84. Гудзїк Михайло.
В. 99. Ковалишин Марія, Федьо Павло.
В. 102. Дутковський Йосиф, Ярема Михайло, Янушевич Йосиф.
В. 103. Покуса Стефан, Безушко Дмитро, Коваль Павло.
В. 104. Воленчук Іван.
В. 112. Секела Анна.
В. 114. Обаль Павло, Гридів Петро.
В. 117. Малярський Стефан.
В. 120. Цапко Олекса, Кульчицький Теодор.
В. 122. Голоднюк Петро.
В. 126. Зятик Іван, Сулятицький Никола.
В. 130. Москалюк Семен.
В. 133. Макарська Марія, Макарський Онуфер, Ганачівський Михайло.
В. 134. Хома Евфрозина.
В. 136. Романюк Михайло, Шкарута Іван, Платок Михайло, Нанашко Іван.
В. 139. Кіщак Павло, Саєка Михайло, Гігляк Василь, Савка Гринько, Хомета Еміль, Чорний Семен, Наставський Михайло.
В. 140. Терлецький Федько, Терлецький Василь, Нановський Федьо.
В. 141. Паньків Василь, Семкіпи Василь.
В. 142. Твердохліб Матвій.
В. 143. Олійник Яків, Тимців Стеф.
В. 146. Домко Іван.
В. 151. Кузицька Анна.
В. 155. Мовчан Гринь, Федоришин Михайло, Шляхетка Меланія.
В. 156. Синина Стефан.
В. 160. Лесів Микита.
В. 170. Максимович Іван.
В. 174. Гайовий Михайло.
В. 200. Швець Іван.
В. 209. Коцаба Іван, Коцаба Марія, Коцаба Іван, Миньо Катерина, Слюсарчик Александер, Скрипочка Теодор, Коцаба Михайло, Коцаба Петро.
В. 214. Максимюк Александер.
В. 221. Худик Володимир.
В. 230. Широн Василь, Лодин Марія, Лодин Петро.
В. 234. Ільків Никола, Кінащук Ігнатій, Гавриш Николай, Колодій Захарко, Фуртас Микита, Чечіль Никола.
В. 235. Андриц Николай, Бобак Марія, Ратич Василь, Вульчак Григорій, Кушнір Марія, Кушнір Гелена, Їж Анастазія, Коппна Анна, Андриц Марія, Андриц Пазечка, Кушнір І. Марія.
В. 243. Бойко Марко.
В. 245. Дахович Михайло, Лідун Анна.
В. 247. Фігун Стефан, Лазорчик Сильвестер.
В. 251. Пап Онуфер.
В. 259. Матичак Анна, Матичак Теодор.
В. 270. Станіславишин Іван.
В. 276. Гриневич Павло.
В. 277. Ткачук Фред.
В. 286. Фрич Іван.
В. 292. Шевчук Гриньо, Гаврилюк Дмитро, Гаврилюк Василь.
В. 295. Намачинський Тимко.
В. 296. Скрабут Павло.
В. 300. Пустельник Григорій, Бабіцький Пилип, Тиркала Ева.
В. 318. Крейовська Розалія.
В. 322. Демків Текля.
В. 332. Притула Магда.
В. 336. Собчук Іван, Дяків Іван, Паліивода Іван, Телеп Петро, Курч Василь, Голявецький Григорій, Кузик Петро, Магац Марія.
В. 341. Курч Василь, Стипанка Вас.
В. 353. Данилишин Михайло.
В. 364. Шійка Петро, Воєвода Володимир.
В. 379. Плещенець Іван.
В. 384. Кілек Федьо, Чайко Захарко, Яворський Іван, Яструбецький Грицько, Довбуш Дмитро.
В. 400. Кучмак Данило, Андрушко Йосиф, Тимчишин Іван, Яхніцький Стефан, Мисик Гринько, Загрий Дмитро.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 12. Морох Федор.
В. 19. Цибульський Іван.
В. 21. Лех Стефан.
В. 22. Надорожний Гр.
В. 36. Холява Ганка.
В. 49. Левицький Александер, Олексій Михайло.
В. 54. Качмар Йоаким, Криса Василь, Качмар Павло, Голиньский Йосиф.
В. 56. Гатала Константин.
В. 60. Глібун Василь.
В. 83. Марущак Анна, Красій Ева, Конюк Александер.
В. 112. Іваницька Зофія, Дольна Марія, Третяк Катерина, Прокопенко Розалія, Щур Марія.
В. 117. Гишка Юрко, Лотоцький Еміль.
В. 119. Макар Анна.
В. 136. Тимчук Михаїл, Ганусяк Гр.
В. 144. Кий Яким.
В. 146. Седляр Василь, Седляр Ксения, Романяк Ілія.
В. 155. Салюк Пелягія, Мацько Іван.
В. 170. Хоптай Михайло.
В. 202. Адамовська Марія.
В. 206. Ходоровський Константин.
В. 211. Олійник Николай.
В. 218. Маланий Стефан.
В. 229. Югас Микола, Югас Анна, Югас Михайло, Гурський Станислав.
В. 239. Черкас Іван.
В. 248. Гародницький Яцко, Тавбер Сава.
В. 292. Степчук Теодор, Трухин Григорій, Коваль Текля.
В. 316. Гнатів Кость.
В. 322. Кіхтан Теодор.
В. 324. Мудрий Йосиф.
В. 338. Фалібота Іван.
В. 341. Гусар Івасько, Сербай Андрей, Гнатків Іван.
В. 357. Сокальчук Йосиф, Гуриц Магда, Гуриш Дмитро.
В. 363. Костів Іван, Кліщ Іван, Лялюк Андрей.
В. 370. Плутовський Николай, Бейчук Агата, Бейчук Михайло.
В. 391. Чейка Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 8. Бобай Онуфер.
В. 13. Качмар Яким, Качмар Павло, Голинський Йосиф.
В. 35. Перон Никола.
В. 50. Голдак Павло.
В. 55. Семенків Йосиф, Семенків Яків, Семенків Петро, Шандоровський Александер, Семенків Іван.
В. 75. Кочкодан Текля.
В. 93. Лода Марко.
В. 103. Завада Олекса.
В. 133. Ярмош Феська.
[illegible]
Гошилик Никола, Нановський Альбін, Карасик Марія, Корупа Марія, Кич Іван, Кібаш Олекса, Клиса Михайло, Лазар Гриць, Лазар Марія, Лаврик Луць, Лагдан Константин, Ліщина Стефан, Лисик Яків, Мачита Михайло, Михней Томко, Пільчак Іван, Сушинський Михайло, Шумила Теодор, Витичак Михайло, Федусько Василь, Гошилик Іван, Поливка Юрій, Заготинець Йосиф.
В. 295. Соколовський Никола.
В. 320. Новаковський Іван, Шандрівський Алексій.
В. 322. Попадюк Никола, Іващишин Іван.
В. 370. Стасюк Дмитро.
В. 384. Пуший Григорій.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЕ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 14. Бойда Лазар, Данилак Семен.
В. 17. Катинський Михайло.
В. 24. Боришкевич Йосиф.
В. 28. Уркускі Михайло, Зелонїс Іван, Вудьщевський Павло.
В. 33. Ганич Григорій, Розів Юлія, Шкапяк Петро.
В. 36. Гей Паранька, Романів Татіяна, Легка Катерина, Коритко Доська, Кравець Анна.
В. 40. Маліновський Стефан, Перемибіда Онуфер.
В. 42. Бабюк Катерина, Дубинська Катерина, Скула Николай.
В. 49. Гужда Ігнатій, Богуцький Йосиф.
В. 66. Михалко Анна, Тисько Марія, Грушкевич Марко.
В. 67. Зопко Никола.
В. 73. Дулеба Анна.
В. 74. Дроговоз Михайло.
В. 75. Ярем Василь, Кладочний Семен, Максимович Павло.
В. 76. Брич Теодор.
В. 77. Стецак Николай.
В. 80. Луців Григорій, Луців Марія.
В. 91. Квасниця Семко.
В. 109. Фарияк Михайло.
В. 113. Янчишин Марія.
В. 116. Тирпак Андрей.
В. 119. Сокіл Розалія.
В. 124. Семанчук Андрей, Радь Константин.
В. 130. Корпацький Іван.
В. 132. Ванчак Йосиф.
В. 133. Процький Василь, Петрик Ів.
В. 137. Загоруйко Михайло, Драпінський Михайло.
В. 146. Кривіцький Гринько, Тимків Антін, Крушиніцький Іван, Яремчук Стефан, Бондаренько Касіян.
В. 149. Карачун Павло.
В. 150. Шкабанцький Василь.
В. 152. Паратютевич Михайло.
В. 154. Коваль Стефан.
В. 155. Стрихарська Марія, Стрихарська Анна.
В. 192. Слободяни Йосиф.
В. 206. Самборський Андрей.
В. 211. Бусель Михайло.
В. 214. Дорош Михайло, Рибий Іван, Кульпа Николай, Щадило Яцко.
В. 217. Швець Антін.
В. 221. Квітковський Еліяш.
В. 229. Войтах Александер, Сегень Август, Войтах Францішка.
В. 230. Шиманський Конст.
В. 237. Сосюко Андрей, Василик Вас.
В. 239. Карачок Петро, Різничок Пилип.
В. 276. Шомоняк Іван, Гаврила Петро, Андрусишин Дмитро.
В. 277. Маслоха Алексій, Соловий Іван.
В. 290. Шандровська Марія.
В. 292. Жовна Ілько, Кізель Петро, Поточняк Михайло.
В. 295. Марич Микола.
В. 296. Мілько Олекса.
В. 300. Романишин Матвій.
В. 301. Галущак Антін, Макар Алекс., Кулич Семен, Січевський Кирило, Кришталь Семеон, Лоханський Йосиф, Сеньчук Кирило, Зінчук Яцко, Шумський Стефан.
В. 316. Дорофій Никола, Білик Василь, Дзюмак Григорій, Лошитко Григорій, Плекан Никола, Плекан Теодор, Завацький Михайло.
В. 323. Яремко Дмитро.
В. 332. Кибайло Василь.
В. 336. Андрійців Григорій.
В. 341. Жук Андрей, Гусак Іван, Маркевич Дмитро, Микита Николай, Гермак Іван, Бласецький Михайло, Бохоняк Василь.
В. 351. Кутянський Никола, Худа Петро, Кутянський Петро.
В. 354. Алексій Валентин.
В. 355. Миханцьо Дмитро.
В. 363. Крива Анна, Кривий Михайло, Дириняк Михайло, Косців Іван.
В. 370. Мартюк Теодор.
В. 379. Лозінський Йосиф, Барняк Никола, Багрій Тимко.
В. 384. Цьвик Іван.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 1. Геля Іван.
В. 17. Козар Андрей.
В. 43. Гарбара Ілько.
В. 47. [illegible]
[illegible]
В. 54. Качмар Яким, Качмар Павло, Голинський Йосиф, Крога Никола.
[illegible]
В. 173. Заблоцький Іван, Васько Дм.
В. 179. Городецький Павло.
В. 225. Оренчак Теодор.
[illegible]
В. 234. Зінцак Михайло.
В. 237. Гадар Іван.
В. 246. Лех Адам.
В. 295. Беркоп Юрій.
В. 320. Новацький Петро, Семенків Яків, Семенків Йосиф, Семенків Іван, Шандровський Александер.
В. 334. Мейоса Тома, Микитюк Іван, Гучар Михайло, Гладкий Олекса, Гладкий Стефан, Білобрам Іван, Білобрам Петронеля.
В. 363. Супик Михайло.
В. 370. Кирильчук Теодор.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 38. Хомик Василь.
В. 103. Фарійон Антін.
В. 186. Шкаір Андрей.
В. 209. Савольський Александер.
В. 288. Михайло Василь.
В. 338. Пудик Василь.

УВАГА,

котру кождий місцевий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць липень 1918 року яко суспендовані або виключені за неплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (серпня) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця серпня 1918 року, то в вересні 1918 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю липню 1918 року взяли переступні листи, а еще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю серпню 1918 р., бо на другий місяць т. е. в вересню 1918 року вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю червню 1918 р. було членів в У. Н. С.	10.981
В місяцю липню 1918 р. принято нових членів до У. Н. Союза	236
В місяцю липню 1918 р. принято наново в члени У. Н. С.	64
В місяцю липню 1918 р. принято з переступними листами до У. Н. Союза	90
В місяцю липню 1918 р. перейшло з инших клас посмертного	9
Разом	11.380
В місяцю липню 1918 р. суспендовано за неплачене місячних вкладок чи з инших причин	128
В місяцю липню 1918 р. взяло переступні листи (карти)	107
В місяцю липню 1918 р. перейшло до инших клас посмертного	9
В місяцю липню 1918 р. померло	6
Разом	250
В місяцю липню 1918 р. У. Н. Союз числив членів після сімох клас посмертного	11.130

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса D $100	7
Кляса A $250	419
Кляса AA $500	4.691
Кляса B $750	209
Кляса C $1000	5.713
Кляса BB $1500	86
Кляса CC $2000	5
Разом	11.130

К. Кирчів, гол. предс. У.Н.С.,

С. Милянович, гол. рек. секр. У.Н.С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

ЧЛЕНИ ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

Члени, які були суспендовані в червню с. р. і котрих імена були вже голошені в рекордовім звіті за червень 1918 р., а котрі не зголосили ся в місяци липни 1918 р. о принятє їх наново, зістали виключені з організації. Котрий би з повисше наведених хотів відзискати членство, мусить в сій справі віднести ся письменно в протягу сего місяця до головної канцелярії У. Н. С.

В. 40. Митулинський Семен.
В. 49. Притула Василь, Поворозник Волод.
В. 59. Каблак Михайло.
В. 75. Шпаргала Михайло, Шпак Ів.
В. 79. Дубіль Семен.
В. 84. Ванат Гр.
В. 102. Москаль Василий.
В. 103. Борачок Василь, Ковальський Василь.
В. 105. Ковтунюк Михайло, Винник Антін.
В. 108. Старжок Казимір.
В. 116. Кравець Михайло, Познанський Іван.
В. 118. Петрейко Марія.
В. 119. Коваль Катерина, Колодкевич Марія.
В. 126. Пристаи Параскева.
В. 127. Буката Николай.
В. 130. Настюнич Григорій, Параповський Йосиф, Вишиваний Іван.
В. 132. Гучко Стефан, Виніцький Евстахій, Сліпецький Стефан.
В. 133. Романюк Теодор.
В. 147. Процак Іван.
В. 155. Сеньо Катерина.
В. 160. Притика Дарка.
В. 168. Хміль Кость.
В. 195. Остріб Гаврило.
В. 206. Бондарчук Йосиф.
В. 217. Комба Кость.
В. 248. Жук Іван, Мук Йосиф.
В. 256. Тимчишин Григорій.
В. 274. Лисейко Гриць, Фуднин Ник.
В. 276. Николик Михайло.
В. 277. Іванко Теодор.
В. 283. Грубий Гринько.
В. 316. Коритко Кость, Чубатий Вас.
В. 321. Барановський Никола.
В. 322. Круп Антін, Чайко Макарий.
В. 324. Пунда Семен.
В. 334. Васильків Василь, Васильків Марія.
В. 341. Кухарчишин Григорій, Кухарчишин Текля.
В. 354. Грибік Михайло.
В. 363. Леськів Никола.
В. 364. Михаленко Григорій.
В. 369. Пеніль Дмитро, оРдлишин Михайло, Іванців Ангелька.
В. 370. Шмищиян Леон.

Сі члени взяли переступні карти в місяци червню с. р., а в липни с. р. не зголосили ся до жадного иншого правного відділу У. Н. Союза. Коли вони не зголосять ся в протягу місяця серпня с. р., зістануть виключені.

В. 120. Марценішен Йосиф.
В. 230. Топорський Никола.
В. 336. Колустинський Сильвестер.

Ст. Милянович, гол. рек. секр.

ЧОМУ МИЛО ВИТЯГАЄ ВСЮ НЕЧИСТОТУ.

Над сею справою було довший час непорозуміне між самими хеміками. А се неабияка справа, коли взяти під розвагу, скільки то загалом зуживаєть ся мила, щоби вдержати чистоту, так необхідну для людського здоровля і житя.

Знаємо, що товщ — масло, олій, соломина, смалець і т. д. — занечищує найбільше всі річи. Коли например рука є товста, то на ній сейчас осідає порох, а з ним міліони бакцилів. Також зі шкіри видобуваєть ся товщ, особливо на голові, де богато волося, і тому там сейчас осідає повно бруду. Скоро ми лише позбуваємо ся товщи, то тимсамим ми вже й чистимо ся і тому дійсний ужиток з мила є сей, що воно розпускає товщ.

Мило сповняє своє призначенє двояким способом. Звичайно містить воно в собі квас алькалічний. Ся субстанція має ту прикмету, що розпускає товщ, нагромаджену на ріжних предметах, і в той спосіб чистить їх. Але ще і в инший спосіб забирає мило нечистоту, бо є такі мила, в яких зовсім нема алькалї. Таке мило зате роздробляє товщ на безконечну скількість маленьких кропель, а їх легко змити разом з тим брудом, який назбирав ся в тих кроплях.

Збиранина дуже дрібоньких кропель оливи, чи товщи взагалі, в якійсь иншій течи, називаєть ся емульзія. Сама вода ніяк не може зробити емульзії, бо вода й товщ ніяк не дадуть змішати ся разом. Се якраз причина, чому ми не можемо мити предметів самою водою. Але коли в воді є розпущене або роздроблене мило, то годі вода може зробити емульзію, значить, виділити окремо всі кропельки товщи і в той спосіб очистити кождий предмет.

Найліпше чистить усі річи газ, званий амоник; тому, що се є газ, то він розходить ся легко по кімнаті і має дуже гризкий запах. В аптиках можна купити плинний амоняк, се значить воду, насяклу амоняком, яка також є добра на чищене всіляких товстих, зглядно товщию забруканих річий; але сей плинний амоняк має неприємний запах.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

(Після донесеня віденської „Нає Фрае Пресе" ген. Горват, який проголосив себе диктатором далекого сходу, стоїть на чолі війск, зложених з Українців, які становлять 80% населеня на російськім далекім сході).

Сила большевиків на Сибіри зростає.

ВЛАДИВОСТОК, 10. серпня. — Большевицькі війска, як се доносять вісти зі західної Сибіри, з кождим днем зростають. Се дієть ся головно з тої причини, що полонені Німці і Мадяри здобули тепер цілковиту контролю над всіми большевицькими войсками на Сибіри. Організація большевицької армії поступає скоро наперед.

Полонені Німці і Мадяри одержали наказ з німецької головної кватири за всяку ціну боронити Сибір проти алиіянтів аж доки не прибудуть туди війска з Німеччини, які їх заступлять.

В БОЛГАРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Князь Борис регентом Болгарії.

ПАРИЖ, 10. серпня. — Князь Борис, найстарший син болгарського короля Фердинанда, буде іменований регентом Болгарії на час неприсутности болгарського короля, який з причини умового напруженя мусить відпочити, як се доносять вісти, походячі з німецьких жерел.

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Архикнязь Йосиф на чолі армії проти Італії.

РИМ, 10. серпня. — Архикнязь Йосиф прибув до Інсбрука, столиці Тиролю, і обняв головну команду над австро-угорською армією проти Італії, як се доносять телеграми від італійських кореспондентів зі Швайцарії.

Архикнязь Йосиф виголосив принагідно промову, в якій підніс конечність австро-угорського військового співділаня. Він звидів відтак боєвий фронт на полудне від Трієнту, що викликує підозріне, що находимо ся в передодни нового наступу австро-угорської армії проти Італії на більші розміри.

Італійські літаки над Віднем.

РИМ, 9. серпня. — Ескадра італійських летунів під командою капітана Габрієля д'Анунція перелетіла понад Віднем, розкидаючи маніфест.

Літаки не стрінули на жадну перешкоду.

Італія признала Чесько-словацьку Народну Раду.

ВАШИНГТОН, 9. серпня. — Італія, ідучи слідами за Францією, признала урядово Чесько-словацьку Народну Раду найвисшим представництвом чесько-словацького народу в державах алиіянтів.

Головна кватира ради одержала примірник договору, на підставі котрого рада одержала повну власть над Чехо-Словаками, живучими на італійській землі.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Др. Кільман проти все-Німців.

БЕРНО, 9. серпня. — Др. Ріхард Кільман, бувший німецький міністер загр. справ, відбув конференцію з провідником центра, Матіясом Ерцбергером, і з провідником соціялістичної більшости, Филипом Шайдеманом, в справі утвореня більшости в парляменті під його проводом, як се доносить нинішна телеграма.

Доходять вісти, що Кільман предсказав упадок всенімецької більшости і канцлера Гертлінга в протягу року. Кажуть, що др. Кільман сподієть ся стати німецьким канцлером.

Кара за невдачу над Марною.

БЕРНО, 9. серпня. — Вісти доносять, що богато високих німецьких офіцирів мусіло уступити з причини останної невдачі над Марною.

Така кара стрінула генерала Пляніітса, двох генерал-майорів, 4 полковників і 12 полковників-поручників.

Голяндія має посередничити в справі мира.

ЛОНДОН, 9. серпня. — Одержано вісти, що в голядських політичних кругах ходить поголоска, що посол Ноленс, якому поручено утворити нове правительство, робить заходи в цили промощеня дороги до загального мира.

Як се доносить телеграма з Амстердаму, **нове голяндське правительство зробить в короткім часі мирове предложене обом воюючим групам.**

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Арештовани за політичні проступки.

В Йонкерс, Н. Й., арештовано минувшої пятниці Стефана Дубицького, російського большевика, який сказав, що вірить в побіду большевиків над аліянтами. Він заявив також, що іде до Росії, аби там взяти оруже і воювати проти Злучених Держав. Його арештовано за нарушенє закона про шпиґунство. На запит заступника ґенерального прокуратора, Куртіса, Дубицький відповів, що його кличуть до Росії воювати проти Злучених Держав. Коли заступник прокуратора поспитав Дубицького, хто його кличе, він сказав: „Я не знаю; голос з неба!" — Дубицького віддадуть до шпиталю, аби його збадати, чи він при нормальнім думаню. Коли покажеть ся, що він не є умово хорий, його будуть судити.

Департамент справедливости розсліджує тепер статю, яка появила ся минувшого тижня в „Новім Мірі", жидівській большевицькій ґазеті в московській мові, в Ню Йорку. Кажуть, що статя є підбурююча в мові і протиамериканська в дусі Один уступ тої статі звучить: „Злучені Держави виповіли війну савєтам. Остаєть ся тепер, аби московський нарід підприняв відповідну акцію".

В Рейнок, Вірджінія, арештовано пацифіста Карла Моріса, який роздавав підбурюючу літературу і казав, що не буде воювати навіть тоді, коли би Турки вислали армію до Злучених Держав і тут забирали женщин до свого гарему. Федеральні власти засудили його за се на три місяці арешту.

Минувшого четверга в Йонкерс, Н. Й., відбула ся розправа проти о. М. Мірошая, пароха місцевої гр.-катол. церкви угроруської, якої парохіянин Юрко Колєзер оскаржив за се, що він взивав своїх парохіян не купувати ні бондів позички свободи ні военно-щадничих марок. На розправі однак виявило ся, що справа мала ся цілком инакше. Сьвященик Мірошай заявив, що він власне взивав своїх парохіян, аби купували военно-щадничі марки і бонди позички свободи, але притім щоби не забували на потреби своєї церкви. Судія відкинув оскарженє і увільнив сьвященика.

В Ню Йорку арештовано і посаджено в тюрму графиню Зоню Сенявску, жінку графа Сенявского, який находить ся тепер у Франції з польськими леґіонами. Їй закидають, що вона стоїть в тісних зносинах з ґуртом підозрілих Мадярів, які на лісті департаменту справедливости стоять занотовані яко аґенти ворожих держав.

Арештовано також Ґвідa фон Штеера, який був колись приватним секретарем бувшого австрійського цісаря Франц Йосифа. Штеер належав до дирекції банкової фірми „Трансатлантик Трост Компани". Коли правительство перебрало недавно сей банк під свою контролю, Штеер щез нараз з Ню Йорку. Але тайна поліція слідила за ним і дослідила, що Штеер виїхав до Бетлегем, Па., де є найбільша фабрика амуніції. Там колишний цісарський секретар найняв ся за церковного орґаніста, але не довго грав, бо власти арештували його.

Струтинський воює кулаком.

Довідуємо ся, що на вічу в Шікаґо тамошний греціько-католицький парох, Микола Струтинський, вдарив рукою в лице п. І. Скварка, за що поліційний суд казав Струтинському заплатити пять долярів кари і покрити судові кошти. Е. Скварок належить до противної Струтинському партії. Недавно ми доносили, що Січинський вдарив палицею по голові свого противника, а тут, на маєш, його шваґер не знає також иншого арґументу для свого противника, крім кулака. Характеристичні герої, нема що казати. Красний християнський примір до наслідуваня...

Українська Народна Громада в Ню Йорку відкупила від товариства „Просьвіта" за 900 долярів друкарню враз із засобами книжок.

Стейт Массачусетс буде голосувати при слідуючих виборах, чи стейтове правительство має перебрати під свою контролю всі богатства стейту, чи ні.

В морю коло Сіти Айленд, недалеко Ню Йорку, зловлено людоїда, довгого на 7½ стіп,

З сучасної робітничої фільософії.

Минувшої пятниці в Шікаґо відбувала ся дальша розправа проти деяких членів орґанізації I. W. W. Підчас розправи квестіоновано Вілима Гейвуда, секретара і орґанізатора Промислових Робітників Сьвіта. Нюйорські ґазети подають отсі цікаві сентименти з тої розправи. — Гейвуд опрокинув закиди, наче би він і його орґанізація старали ся шкодити військовому законови. Він казав також, що теперішний суспільний лад є несправедливий і тому суспільні реформи мусять наступити. А наступлять вони не при помочи політичних, але скорше при помочи промислових метод. Він казав дальше, що теперішна робітнича неволя є гірша ніж неволя переддомашної війни. „Полудневий Мурин перед домашною війною мав лише одного пана, який був властителем його тіла — говорив Гейвуд. — Але сей пан годував його і убирав добре і давав йому добре мешканє. У вільних хвилях Мурин сидів собі спокійно в родиннім гнізді і прислухував ся полудневим мельодіям. Тепер же тих чорних людий везеть ся до Ст. Луіс або до Шікаґо, де ні їх щастє ані житє не є певне". — Говорячи про працьодавців, Гейвуд казав, що їх політика є цілком зконцентрована коло доляра; а ся політика доводить до таких траґедій, які лучили ся в Бізбі, Арізона, і в инших місцях. Він вдруге сказав, що вірить в засаду, що між силодавцем і працьодавцем не може бути ніколи ніякого порозуміня. — Коли Гейвуда спитали, кілько його орґанізація платила йому за його працю, він сказав, що 28 долярів тижнево, але Гейвуд крім того заробляв собі на житє в инший спосіб. Він устроював люкції, за які побирав 1.000 долярів місячно, або 50 долярів за одну лекцію. Йому пропоновано 300 долярів за одну лекцію, але сю пропозицію він відкинув.

Другою цікавою новиною із сеї розправи є се, що власти кажуть, що в їх руках є документи, які сьвідчать, що власне ся орґанізація, I. W. W. стоїть на услугах Німеччини і при німецькій помочи хоче викликати переворот в сій державі.

Українські товариства в Ню Йорку, як ходить чутка, рішили домагати ся від „Федерації Українців" поясненя, де ульоковано ґроші, зібрані ними підчас „Українського Дня", 21-го цьвітня 1917.

Під царським прапором. — Коли американський амбасадор в Росії втікав з Архангельска до Кандаляски, на його кораблі повівав прапор давної, царської Росії.

Продукція угля. — За тиждень від 27. липня до 3. серпня видобуто 1,750.490 тон опалового угля.

Потрібно рабінів. — Ґенерал Першінґ, командант американських війск у Франції, повідомив, що йому треба 25 рабінів до армії. Вони мусять бути горожанами Злучених Держав.

В Бріджпорті, Конн., правительство будує кільканайцять нових комів для 600 родин і 1000 душ, які є заняті при виробі амуніції.

Хатня мораль. — Пані Бетти В. Мічель з Гудсон Фолс, повіт Вашінґтон, Н. Й., оголосила свою кандидатуру на посла до нюйорського сойму. Її плятформа є: хатня мораль і опіка дітий.

Добровільну військову службу знесено.

(True translation filed with the Postmaster of Jersey City on August 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Міністер війни Бейкер і міністер фльоти Даніельс зарядили, що охотниче вступлюванє до війска зносить ся.

На поспішний поїзд, який їхав з Ню Йорку до Гартфорд, недалеко Сімор, Конн., впало велике дерево і пошкодило задний віз та ранило одного пасажира.

Гураґан в Луізіяні, який бушує там від минувшого вівтірка, убив доси 35 осіб, а ранив 100.

За минувший горячий тиждень в Ню Йорку, де було 102 степені горячи, впало 50 осіб, а у Філядельфії, де було 108 степенів, впало 53 особи.

В Ню Йорку зловили на улици Моріса Малена, який сказав, що не має де спати, хоч при нім знайшли 1.800 долярів...

В Тексас є місцевіст Фрост (мороз), де нема ніколи морозу...

В Ютика, Н. Й., померла 110-літна Філіна Шаплей, найстарша женщина в нюйорськім стейті.

Джан Ворд, Мурин, в Ґолдсборо, Норт Кароляйна, має 35 дітий. З того 18 синів, з поміж котрих 13 служить при армії Злучених Держав, і 17 дочок, які є заняті при военній службі.

ЛІСТА СТРАТ.

(у. — убитий; р. — ранений; тр. — тяжко ранений; пр. — погиб від ран; пн. — погиб від недуг; п. — пропав; пс. — погиб случайно. Коли хтось із читачів завважає, що котрогось Українця тут нема, просить ся донести про се редакції)

Вашінґтон, 9. VIII. — Нинішна ліста страт подає 520 імен, з того убитих 94, погибших від ран 14, погибших від недуг 2, погибших случайно 1, тяжко ранених 33, ранених 73, пропавших 303. Між ними є:

Федор Мілевський, Дітройт, у.
Ом. Кропивницький, Діксон Сіти, Па., п.
Лука Лукач, МекАду, Па., п.
Іван Новак, Філядельфія, п.
Карло Валицький, Сімпсон, Па., п.
Іван Коваль, Маганой Плейн, Па., р.
Стефан Цьодик, Ню Йорк, р.
Петро Тамулевич, Вустер, Масс., у.
Карло Якулевич, Лайон, Па., у.
Йосиф Марйнович, Шенандоа, Па., п.
Ол. Паньківський, Гартфорд, Конн., у.
Андрій Сюбінський, Цайґлер, Ілл., у.
Олекса Карась, Шамокін, Па., п.

Вашінґтон, 10. VIII. — Нині оголошено 516 імен на лісті страт, з того убитих 75, погибших від ран 33, погибших від недуг 3, погибших случайно 6, тяжко ранених 111, ранених 102, пропавших 211. Між ними є:

Іван Яцевич, Вудлеви, Па., у.
Йос. Демчицький, Ню Бріттен, Конн., у.
Стеф. Фелицький, Пітсбурґ, Па., тр.
Михайло Бодзан, Бінгемптон, Н. Й., р.
Стеф. Гаврилович, Кудаги, Віс., п.
П. Олексяк, Гамтрамк, Міш., п.
Гаврило Козевич, Нюкесл, Па., п.

Вашінґтон, 11. VIII. — Нинішна ліста страт виказує 421 імен, з того убитих 154, погибших від ран 16, погибших случайно 4, тяжко ранених 77, ранених 149, пропавших 21. Між ними є:

І. Аламович, Пасейк, Н. Дж., тр.
Вол. Собчак, Мілвокі, Віс., тр.
Филип Накутяк, Пленвіл, Масс., р.
Семен Олійник, Ню Йорк, р.
Серджант Андрій Панько, Нескегонінґ, Па., р.

Загальна ліста страт американських війск на фронті виносить нині 20.018. Скількість Українських імен, оголошених у „Свободі" виносить 40.

ГУМОР І САТИРА.

Стара байка.

Старі батьки оповідають: за давних часів був такий звичай, що як хтось кого завалив добре кулаком в хавку, той заплатив пятку кари. І отсе стрінув раз пан хлопа та вдарив його по лици.

— На, маєш пятку, — сказав пан до хлопа. Не йди до суду і не скарж мене.

Хлоп взяв пятку і нічо не казав панови. Але мав він сильні кулаки та як відвине і як тріснe пана по м....., а пан до гори ногами і юшкою залив ся...

— На маєш пятку; не йди до суду і не скарж мене — сказав хлоп панови і відійшов.

Він і вона.

Хлопець: — Чи думаєш, що твій батько позволить нам звінчатись?

Дівчина: — Я думаю, мій дорогенький.

Хлопець: — А чи твій батько дасть дім для нас?

Дівчина: — Я думаю, мій миленький.

Хлопець: — А чи прийме твій батько мене до свого інтересу?

Дівчина: — Я думаю, мій солоденький.

Хлопець: — А чи згодить ся, аби я був директором тої фірми?

Дівчина: — Я думаю, мій сердешний.

Хлопець: — А чи можу я женити ся з тобою?

Дівчина: — Ні, бо твій батько хоче тебе як найскорше позбути ся від себе...

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. Николая, від. 114, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеть ся дня 18. серпня б. р., о 2-гій годині пополудни. Просить ся всіх місцевих і позамісцевих членів, аби явили ся всі як один у назначенім часі, бо є дуже важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару, наложену братством. — Т. Сенчук, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, подає до відома, що 17. серпня с. р., о годині 7-мій вечер, відбудеть ся мітинґ в гали церковній. Просить ся всіх місцевих і позамісцевих членів явити ся на тім мітинґу, бо є дуже важні справи до полагодження. — Г. Брензей, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 192, повідомляє всіх своїх членів, що мітинґ відбудеть ся дня 18. серпня б. р., о годині 2-гій пополудни, в гали парохіяльній (Мур авеню). Просимо, аби всі члени явили ся на означений час. Неявившийся член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. На тім мітинґу буде приниматись нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — С. Гуза, голова; А. Семенів, писар; О. Ангел, кас.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.